

Tämä artikkeli on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viite

Haasio, A. 2017. Someraivo repesi heti Turun puukotusten jälkeen. Kaleva 28.8.2017, 32.

Kaleva: <http://www.kaleva.fi>

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Someraivo repesi heti Turun puukotusten jälkeen

Välkko sitten perjantaina Suomen kansa järkyttyi Turussa tapahtuneesta väkivallanteosta. Nuori mies puukotti kymmeniä henkilöä täysin sattumavaraisesti. Järkytys, pelko ja huoli omasta ja läheisten turvallisuudesta olivat luonnollisia reaktioita.

Tieto puukotuksista levisi nopeasti sosiaalisessa mediassa. Ensimmäiset viestit ilmensivät pelkoa, huolta ja empatiaa. Ihmiset kertoivat järkytyksestään, kauhistelivat kuinka jotain tällaista voi tapahtua ja toivoivat, että Turussa asuvat ystävät ja sukulaiset eivät oleet joutuneet uhriksi.

Polisi otti puukottajan kiinni nopeasti ja julkisuuteen tuli tieto, että hän ei ulkonäöltään ole kantasuomalainen näköinen. Samaan aikaan netissä levisi video, jossa juoksevien miesten väitettiin huutavan "Allahu Akbar". Tosiasiaa videoilla huudettiin "varo, varokaa" ja juoksijat olivat puukottajaa takaa-ajavia miehiä, eivät murhaajia.

Sitten repesi someraivo. Kun tieto siitä, että tappaja oli mahdollisesti maahanmuuttaja, levisi netissä, vihapuhe leimahti liekkeihin välittömästi. Rasiset kommentit ja varmuus siitä, että kyse oli terrorismista, täyttivät keskusteluryhmät ja Facebookin. Tärkeimmistä kommentteista jopa kehoitettiin tappamaan maahanmuuttajia.

Kukaan ei kuitenkaan tosiasiallasi tiennyt, mitä oli tapahtunut. Tekijä, hänen motivejaan ja taustaan ei tunnettu. Tiedettiin vain, että tekijä oli todennäköisesti etnisiä

YLÄKERTA

ARI HAASIO
ari.haasio@utu.fi

"Tämäkin tapaus osoitti, kuinka sosiaalinen media on huhujen ja ennakkoluulojen tyyssija."

alkuperältään joku muu kuin suomalainen.

Kun puhe terrorismista alkoi ja kommentit lietsivät ulkomaalaisvihaa, monilta keskustelijoilta tuntui unohtuneen, mitä terrorismilla tarkoitetaan. Terrorismi on poliittisen aatteen tai uskonnon aikaansaama väkivaltaa, joka tähtää yhteiskuntarauhan rikkomiseen.

Alle puoli tuntia rikoksen teko hetkestä kukaan, ei edes poliisi, pystynyt sanomaan, oliko rikoksella aatteellisia tai poliittisia motiiveja vai oliko kysymys vain järjettömästä väkivallasta, kuten Turussa vappuna 1999. Tuolloin nuorisoujoukko pahoinpiteli ja puukotti kaikkiaan kolmeatoista ihmistä, joista yksi kuoli saamiinsa vammoihin.

Voidaankin kysyä, olisiko samanlaisista someraivoja ja terrorismipuhetta syntynyt, jos kiinniotettu henkilö olisi ollut valkoinen suomalainen mies. Tuskin.

Myös tiedotusvälineet saivat haukkunsa. Siinä missä MV-lehti julisti rasisista agendaansa riemumielin, kun selvisi että puukottaja on maahanmuuttaja, valtamediaa syytettiin suvaitsevaisuudesta ja totuuden piimittämisestä. Vastuullisella medialla on kuitenkin moraalisia: se ei uutisoi tapahtumista ennen kuin niiden todenperäisyys tiedetään. Valtamedia voi vääristellä totuutta, ja somessa musta muuttuu valkoiseksi juoruissa. Tämäkin tapaus osoitti, kuinka sosiaalinen media on huhujen ja ennakkoluulojen tyyssija.

Osansa someraivoon toi Perussuomalaisen puheenjohtaja Jussi Halla-aho, joka levitti sosiaalisessa mediassa kuvaa, jossa uhrin auttamaan tullut maahanmuuttaja seisoi uhrin vieressä ja tämän avuksi oli kyristynyt mies, jonka paidassa oli havaittavissa äärioikeistolaisia tematiikkaa. Jopa sitä, että maahanmuuttaja auttoi silminnäkijöiden mukaan uhrin, ei haluttu tunnustaa. Rasisille hän ei kelvannut sankariksi.

Turun puukotusten aiheuttama someraivo ei ole ainutlaatuista. Samanlaisen törkeään rasismiin törmää hyvin helposti verkko eri foorumeilla. Ei tarvitse mennä lukemaan MV-lehden levittämää rasisista propagandaa, sillä vähemmistöihin kohdistuvat ennakkoluulot ja törkeydet kukoistavat ihan taval-

listen suomalaisten suosimissa Facebook-ryhmissä ja muilla sosiaalisen median foorumeilla. Perinteisten rasisien nimitysten lisäksi maahanmuuttaja nimiteillä esimerkiksi murhapaikanhakijoiksi ja islamia pedofiliauskonnoiksi.

Kun eteläpohjalaisessa kaupungissa maahanmuuttaja istuu pesäpallokentän laidalla ja katselee kaikille avoimia pesistyttöjen harjoituksia, ovat paikkakunnan urhot valmiita antamaan sakinhihutusta ja uhoavat Facebook-ryhmissä lähivänsä pesäpallomailat kädessä opettamaan hänelle tapoja. Jos samoja treenejä seuraisi kuka tahansa valkoinen mies, ei asiassa olisi mitään ihmeellistä. Totesipa eräskin keskustelija, että "jumalan asialla ootta", kun paikkakunnan urhot miettivät sakinhihutusta. Jostain syystä väärä etninen tausta tekee rasisien silmissä miehestä välittömästi pedofiili ja raiskaajan.

Suomalaiset voivat pahoin ja purkavat ahdistustaan netissä raivomalla. Kaikki me tuomitsemme Turun puukotuksen kaltaiset väkivalanteot - olipa tekijä sitten suomalainen tai maahanmuuttaja. Mutta millä oikeudella me asetumme tuomareiksi, uhkaamme hakata tai joppa tappaa etnisiin vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä? Jos yksi sairas ja rikollinen ihminen tekee väärin, ei meillä ole oikeutta vihapaheeseen saati avoimeen väkivaltaan. Vihaan ei saa vastata vihalla - ei edes sosiaalisessa mediassa. x

Ari Haasio on filosofian tohtori, yliopettaja Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.